

Česká republika
NÁLEZ
Ústavního soudu

Jménem republiky

Ústavní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Jana Musila (soudce zpravodaje) a soudců Jana Filipa a Jaromíra Jirsy ve věci ústavní stížnosti **Mgr. J. K.**, zastoupené JUDr. Radkem Navrátilem, advokátem, se sídlem Rooseveltova 564/6, Brno, proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 9. srpna 2017 č. j. 5 To 245/2017-414, za účasti **Krajského soudu v Brně**, jako účastníka řízení, a za účasti **MUDr. J. K.**, zastoupeného JUDr. Petrem Poledníkem, advokátem, se sídlem Příkop 4, Brno, jako vedlejšího účastníka řízení, takto:

I. Rozsudkem Krajského soudu v Brně ze dne 9. srpna 2017 č. j. 5 To 245/2017-414, bylo porušeno základní právo stěžovatelky na soudní ochranu dle článku 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod a právo na spravedlivý proces ve smyslu článku 6 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod.

II. Rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 9. srpna 2017 č. j. 5 To 245/2017-414, se proto – v části, již byl zrušen rozsudek Okresního soudu ve Vyškově ze dne 18. května 2017 č. j. 2 T 17/2017-392, ve výroku o náhradě škody stran Mgr. J. K. a znovu bylo rozhodnuto, že obžalovanému MUDr. J. K. se ukládá podle § 228 odst. 1 tr. řádu zaplatit Mgr. J. K. na náhradu nemajetkové újmy 153 670,80 Kč a Mgr. J. K. se podle § 229 odst. 2 tr. řádu se zbytkem svého nároku na náhradu nemajetkové újmy odkazuje na řízení ve věcech občanskoprávních – ruší.

O d ů v o d n ě n í:

I. Stěžovatelkou namítané zásahy do základních práv

1. Ústavní soud obdržel návrh podle § 72 odst. 1 písm. a) zákona č. 182/1993 Sb., o Ústavním soudu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o Ústavním soudu“), kterým se Mgr. J. K. (dále jen „stěžovatelka“ nebo „poškozená“) domáhá zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí, neboť má za to, že jí bylo zasaženo do jejích základních práv garantovaných článkem 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod (dále jen „Listina“), jakož i článkem 6 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluva“) a článkem 31 Listiny.

2. Stěžovatelka v ústavní stížnosti namítá, že Krajský soud v Brně (dále také jen „krajský soud“) rozhodl v trestní věci jejího manžela MUDr. J. K. (dále jen „vedlejší účastník“ nebo „obviněný“), kde vystupovala v pozici poškozené, tak, že snížil Okresním soudem ve Vyškově (dále také jen „okresní soud“) jí přiznané právo na náhradu nemajetkové újmy v podobě bolestného, aniž ve věci v tomto směru provedl jakékoliv dokazování. Takový postup, jakož i související argumentaci krajského soudu považuje za nesprávné. Dle stěžovatelky totiž krajský soud přistoupil ke snížení přiznaného bolestného s tím, že její nezletilý syn, který při autonehodě nedbalostně

zaviněné jejím manželem zemřel, nebyl připoután bezpečnostním pásem, z čehož krajský soud dovodil, že poškozená, která vedle něj v dobu nehody seděla, jeho úmrtí částečně zavinila. Míru jejího zavinění pak určil krajský soud jako třicetiprocentní, protože přiměřeně snížil přiznanou náhradu bolestného stěžovatelky. Stěžovatelka je přesvědčena, že napadené rozhodnutí krajského soudu je ryze formalistické a nedostatečně odůvodněné, pokud spojuje dvě zcela nesouvisející věci – *úmrtí nezletilého a bolestné*, které stěžovatelka žádala *v důsledku těžkého ublížení na zdraví, které při autonehodě utrpěla*.

3. Z těchto důvodů je stěžovatelka přesvědčena, že krajský soud svým rozhodnutím zasáhl do jejích ústavně zaručených základních práv, především do práva na soudní ochranu a práva na spravedlivý proces, ale v konečném důsledku i do práva na ochranu zdraví, neboť jeho závěr o spoluzavinění stěžovatelky se může odrazit i na posouzení jejích dalších nároků, které v souvislosti s autonehodou z titulu povinného smluvního pojištění odpovědnosti z provozu vozidla uplatňuje vůči pojišťovně. Ústavní soud proto stěžovatelka žádá, aby napadené rozhodnutí krajského soudu zrušil.

II. Řízení předcházející podání ústavní stížnosti

4. Z obsahu ústavní stížnosti, z napadeného rozhodnutí a ze spisu vedeného u Okresního soudu ve Vyškově pod sp. zn. 2 T 17/2017, Ústavní soud zjistil:

5. Rozsudkem Okresního soudu ve Vyškově ze dne 18. května 2017 č. j. 2 T 17/2017-392, byl MUDr. J. K. (obviněný) uznán vinným ze spáchání přečinů usmrcení z nedbalosti podle § 143 odst. 1, odst. 2 tr. zákoníku a těžkého ublížení na zdraví z nedbalosti dle § 147 odst. 1, odst. 2 tr. zákoníku. Za tyto sbíhající se trestné činy mu byl uložen úhrnný trest odnětí svobody v trvání tří let, jehož výkon okresní soud podmíněně odložil na zkušební dobu dvou let. Dále okresní soud obviněnému uložil trest zákazu činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel v trvání tří let a rozhodl o nárocích poškozených na náhradu škody.

6. Uvedených přečinů se obviněný dopustil (stručně řečeno) tím, že dne 22. srpna 2015 v 6:30 hod řídil své osobní motorové vozidlo ve směru od obce Podlehník směrem k hraničnímu přechodu Gruškovje (na území Slovinské republiky), kdy po projetí levotočivé zatáčky z nezjištěných příčin přejel vlevo do protisměru přes dvojitou nepřerušovanou čáru, kde se čelně střetl s protijedoucím obytným vozem. V důsledku tohoto jednání obviněného došlo ke smrtelnému zranění nezletilého spolujezdce (syna obviněného a poškozené), k těžkému zranění vzadu sedící poškozené a k lehkým zraněním dalších dvou nezletilých dětí, které se nacházely ve voze řízeném obviněným, jakož i k lehkým zraněním osádky protijedoucího vozu.

7. Z hlediska dalšího posouzení ústavní stížnosti je třeba poukázat na argumentaci okresního soudu stran přiznané náhrady škody. Tu měl okresní soud za prokázanou na základě doložených listinných důkazů, protože uložil obviněnému zaplatit ji poškozeným v plné výši odpovídající jim uplatněným nárokům. Všeobecné zdravotní pojišťovně České republiky tak byl obviněný zavázán zaplatit částku 1 318 685 Kč z titulu náhrady škody odpovídající *nákladům na léčbu poškozených*, včetně léčby Mgr. J. K. Mgr. J. K. (poškozené) pak byl obviněný zavázán zaplatit částku 311 971 Kč, neboť poškozená na základě znaleckého posudku vypracovaného znalcem v oboru zdravotnictví, odvětví chirurgie MUDr. Petrem Špirochem, Ph.D., prokázala, že jí vznikla nemajetková újma v podobě *bolestného* (pozn. znalec konstatoval celkem 14 diagnóz zranění s celkovým oceněním 1310 bodů a čtyři operativní zákroky s celkovým oceněním 395 bodů, přičemž znalec následně celkové bodové ohodnocení pro závažnost

zranění způsobených poškozené navýšil o 20 %). Celková částka bolestného byla stanovena ve výši 505 244 Kč, přičemž poškozená požadovala přiznání náhrady bolestného ve výši 311 971 Kč, čemuž okresní soud vyhověl.

8. Proti rozsudku okresního soudu podal obviněný odvolání. V jeho stručném odůvodnění (č. l. 399 verte) mimo jiné uvedl, že jeho výhrady směřují proti výroku o náhradě škody, k čemuž doplnil, že „[c]o se týče výše finančních hotovosti, kterou bych měl uhradit dle rozsudku, rovněž nemám zcela zásadních připomínek.“ Konečně obviněný dodal, že požaduje, „aby soud přezkoumal finanční částky, které (je) povinen uhradit, a zda jejich výše, i když byly přesně spočítány, není pro (jeho) osobu příliš tvrdým trestem.“ Odvolání obviněného následně okresní soud zaslal poškozené, která v rámci svého vyjádření (č. l. 405) uvedla, že rozdíl mezi částkou bolestného stanovenou ve znaleckém posudku a částkou, kterou požadovala v trestním řízení, jí byl vyplacen obchodní společností Kooperativa pojišťovna, a. s., pročež se domáhala na obviněném úhrady toliko částky 311 971 Kč. Dále poškozená dodala, že za obviněného by i tuto částku, v souladu se zákonem č. 168/1999 Sb., o pojištění odpovědnosti za újmu způsobenou provozem vozidla a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla), měla hradit příslušná pojišťovna a je věcí obviněného, aby tuto částku uplatnil u svého smluvního pojistitele. Závěrem poškozená navrhl, aby výrok o náhradě bolestného byl potvrzen.

9. Rozsudkem ze dne 9. srpna 2017 č. j. 5 To 245/2017-414, Krajský soud v Brně zrušil rozsudek okresního soudu ve výroku o náhradě škody stran Mgr. J. K. a nově rozhodl tak, že obžalovanému uložil podle § 228 odst. 1 tr. řádu zaplatit poškozené na náhradu nemajetkové újmy 153 670,80 Kč a poškozenou podle § 229 odst. 2 tr. řádu odkázal se zbytkem jejího nároku na náhradu nemajetkové újmy na řízení ve věcech občanskoprávních. Své rozhodnutí přitom krajský soud odůvodnil tím, že z rozsudku okresního soudu se podává, že zesnulý nezletilý syn obviněného a poškozené nebyl v době autonehody připoután, přestože poškozená seděla vedle něj. Z uvedeného krajský soud dovodil, že poškozená v kritické situaci (při autonehodě, resp. před ní) nezajistila jejich zesnulého syna před případnými následky autonehody nehody, pročež určil její míru zavinění na jeho smrti jako třicetiprocentní a přiznanou náhradu škody (resp. bolestného) přiměřeně snížil. Ve zbytku, tj. co do posouzení viny a trestu, pak napadené rozhodnutí označil za správné a přiměřené.

III. Argumentace stěžovatelky

10. Stěžovatelka v ústavní stížnosti konstatuje, že krajský soud o snížení náhrady bolestného rozhodl bez provedení dokazování, přičemž tak navíc učinil s odůvodněním, které spojuje dvě logicky nesouvisející věci, totiž *úmrť* jejího nezletilého syna při autonehodě a její *nárok na náhradu bolestného*, vzniklého v důsledku těžkého ublížení na zdraví, které při autonehodě utrpěla. V uvedeném postupu krajského soudu stěžovatelka spatřuje zásah do svých shora označených základních práv. Stěžovatelka má navíc za to, že nesprávný závěr krajského soudu o potřebě snížení jí přiznané náhrady bolestného v důsledku jejího údajného spoluzavinění úmrť jejího nezletilého syna, se může promítnout i do rozhodování o jejích dalších nárocích, které v souvislosti s danou autonehodou uplatňuje vůči pojišťovně.

11. Dále stěžovatelka poukazuje na skutečnost, že krajský soud se nijak blíže nezabýval okolnostmi úmrť nezletilého. Přesto však poukázal na údajné zavinění stěžovatelky, jehož výši stanovil na 30 %, a to aniž by takové zdůvodnění bylo jakkoliv relevantní pro posuzovanou otázku. Stěžovatelka proto vyslovuje přesvědčení,

že napadené rozhodnutí krajského soudu trpí v tomto směru zásadní vadou, neboť nebylo dostatečně logicky odůvodněno. Pouze na okraj stěžovatelka dodává, že při autonehodě utrpěla rozsáhlá poranění (jak se podává ze znaleckého posudku MUDr. Špirocha), s dobou léčení přesahující jeden rok. Svůj nárok na náhradu bolestného proto považuje za plně oprávněný.

12. Dle stěžovatelky jí krajský soud vytýkal nesplnění povinnosti (připoutání nezletilého), kterou neměla (což stěžovatelka podrobně odůvodňuje) a následně z tohoto údajného porušení povinnosti dovodil potřebu snížit jí přiznanou náhradu bolestného. Uvedené však spolu nijak logicky nesouvisí, a proto je stěžovatelka přesvědčena, že krajský soud zasáhl do jejich základních práv zaručených článkem 36 odst. 1, článkem 6 odst. 1 Úmluvy, jakož i článkem 31 Listiny.

IV. Průběh řízení před Ústavním soudem

13. Podle ustanovení § 42 odst. 4 zákona o Ústavním soudu vyzval Ústavní soud účastníka a vedlejšího účastníka řízení, aby se vyjádřili k podané ústavní stížnosti.

14. Krajský soud ve svém vyjádření plně odkázal na odůvodnění svého rozsudku.

15. MUDr. J. K. ve svém vyjádření uvedl, že nesouhlasí s tím, že by řízení před krajským soudem bylo vedeno v rozporu se zákonem, či snad že napadeným rozsudkem téhož soudu bylo zasazeno do některého ze základních práv stěžovatelky. Argumentaci stěžovatelky týkající se absolutní odpovědnosti provozovatele vozidla odmítá a domnívá se, že stěžovatelka – s ohledem na místo kde se ve vozidle v osudný okamžik nacházela – nemůže být prosta jakékoliv odpovědnosti. Vedlejší účastník proto ústavní stížnost navrhl odmítnout.

16. Ústavní soud nepovažoval z důvodu procesní ekonomie zaslání vyjádření účastníka a vedlejšího účastníka řízení stěžovatelce k její případné replice za přínosné, neboť z jejich obsahu se nepodávaly žádné nové argumenty, které by stěžovatelce z průběhu dosavadního řízení již nebyly známy.

V. Posouzení podmínek řízení

17. Dříve než Ústavní soud mohl přistoupit k vlastnímu přezkumu napadených rozhodnutí obecných soudů, musel se zabývat otázkou, zda podaná ústavní stížnost splňuje veškeré náležitosti dle zákona o Ústavním soudu.

18. Ústavní soud dospěl k závěru, že ústavní stížnost je přípustná, neboť stěžovatelka před jejím podáním vyčerpala všechny procesní prostředky, které jí zákon k ochraně jejího práva poskytuje (§ 72 odst. 3 zákona o Ústavním soudu). Ústavní stížnost byla podána včas osobou oprávněnou a splňuje také ostatní zákonné požadavky.

VI. Upuštění od ústního jednání

19. Ústavní soud neočekával od ústního jednání další objasnění věci, pročež od něj upustil dle ustanovení § 44 věty první zákona o Ústavním soudu.

VII. Vlastní přezkum

20. Argumentaci stěžovatelky Ústavní soud shledal jako důvodnou, a proto ústavní stížnosti vyhověl z důvodů, které vysvětluje níže.

VIIa. Obecná východiska

21. Ústavní soud opakovaně připomíná, že není další „superrevizní“ instancí v systému obecné justice. V souladu s článkem 83 Ústavy České republiky (dále jen „Ústava“) je jeho posláním ochrana ústavnosti, především pak ochrana základních lidských práv a svobod, garantovaných ústavním pořádkem a zvláště Listinou. Ústavní soud při incidenční kontrole ústavnosti, tedy v procesu rozhodování o ústavních stížnostech dle článku 87 odst. 1 písm. d) Ústavy, neposuzuje a ani posuzovat nemůže, otázku možného porušení práv fyzických a právnických osob, která vyplývají z práva podústavního, neboť k tomu jsou povolány soudy obecné (článek 90 Ústavy).

22. Do rozhodovací činnosti obecných soudů je proto Ústavní soud oprávněn zasahovat zcela výjimečně, v situacích, kdy obecné soudy svými rozhodnutími zasahují do ústavně garantovaných základních práv či svobod, k jejich ochraně jsou primárně povolány (článek 4 Ústavy). Přezkumná činnost Ústavního soudu je v takových případech omezena na zjištění, zda v řízení, které předcházelo napadenému rozhodnutí, obecné soudy postupovaly uvnitř ústavních limitů jejich činnosti, anebo zda z těchto mezí vybočily, např. v důsledku ústavně nepřijatelné svévole [k tomu srov. např. nálezy Ústavního soudu sp. zn. III. ÚS 606/04 ze dne 15. 9. 2005 (N 177/38 SbNU 421), sp. zn. III. ÚS 151/06 ze dne 12. 7. 2006 (N 132/42 SbNU 57), sp. zn. IV. ÚS 369/06 ze dne 7. 11. 2006 (N 206/43 SbNU 303), či sp. zn. III. ÚS 677/07 ze dne 1. 11. 2007 (N 179/47 SbNU 371)], anebo pokud by napadené soudní rozhodnutí bylo nepřezkoumatelné, resp. postrádalo řádné, srozumitelné a logické odůvodnění [srov. nálezy Ústavního soudu sp. zn. III. ÚS 84/94 ze dne 20. 6. 1995 (N 34/3 SbNU 257), sp. zn. II. ÚS 1842/12 ze dne 27. 8. 2013 (N 154/70 SbNU 425), či sp. zn. III. ÚS 1836/13 ze dne 27. 2. 2014 (N 24/72 SbNU 275)].

23. Ústavní soud konstatuje, že v projednávané věci jde o posouzení naplnění jednoho z aspektů práva na spravedlivý proces ve smyslu hlavy páté Listiny a článku 6 odst. 1 Úmluvy – požadavku náležitého a logického odůvodnění soudního rozhodnutí.

24. Jak Ústavní soud konstatoval již mnohokrát, součástí ústavních záruk spravedlivého procesu, vyplývajících zejména z článku 36 odst. 1 Listiny, je požadavek náležitého odůvodnění soudních rozhodnutí [srov. nálezy Ústavního soudu sp. zn. III. ÚS 84/94 ze dne 20. 6. 1995 (N 34/3 SbNU 257) nebo sp. zn. Pl. ÚS 1/03 ze dne 11. 2. 2004 (N 15/32 SbNU 131; 153/2004 Sb.)]. Smyslem odůvodnění je především seznámení účastníků řízení s úvahami, na nichž soud založil své rozhodnutí. V obsahu odůvodnění se proto soudy musí adekvátně vypořádat i s návrhy a argumenty uplatněnými účastníky řízení [srov. např. nálezy Ústavního soudu sp. zn. III. ÚS 961/09 (N 207/54 SbNU 565) ze dne 22. 9. 2009, anebo usnesení Ústavního soudu sp. zn. IV. ÚS 360/99 ze dne 25. 10. 1999 (U 68/16 SbNU 363)]. Zároveň platí, že předvídatelnost soudního rozhodování, zákaz svévolného rozhodování a ochrana legitimního očekávání účastníků jsou dle judikatury Ústavního soudu součástí spravedlivého procesu [srov. nálezy Ústavního soudu sp. zn. IV. ÚS 2738/10 ze dne 23. 11. 2010 (N 235/59 SbNU 391), sp. zn. II. ÚS 2570/10 ze dne 28. 5. 2013 (N 95/69 SbNU 457), či sp. zn. III. ÚS 1561/13 ze dne 3. 4. 2014 (N 52/73 SbNU 59)].

25. Ve světle těchto obecných závěrů Ústavní soud přezkoumal napadené rozhodnutí krajského soudu.

VIIIb. Aplikace obecných zásad na projednávaný případ

26. Ústavní soud konstatuje, že poté, co se seznámil s obsahem napadeného rozsudku krajského soudu, resp. s odůvodněním jeho výroku, kterým byl zrušen a změněn výrok rozsudku okresního soudu o náhradě škody, resp. bolestného vzniklého stěžovatelce v souvislosti s danou autonehodou, dospěl k závěru, že důvody na nichž krajský soud vybudoval předmětný výrok nelze z ústavněprávního hlediska akceptovat.

27. Jak je totiž zřejmé z obecných východisek formulovaných shora, požadavek náležitosti, tj. *řádného, srozumitelného a logického odůvodnění* soudního rozhodnutí je elementární součástí práva na spravedlivý proces. Tomuto požadavku se však napadený rozsudek krajského soudu *vymyká*, a to v části, která se týká popsaného výroku. Z tohoto důvodu se tak napadený rozsudek ocitá vně ústavněprávních limitů práva na spravedlivý proces a v rámci přezkumu prováděného Ústavním soudem nemůže obstát.

28. Je tomu tak proto, neboť stěžovatelka vystupovala v trestním řízení vedeném proti vedlejšímu účastníku [obviněnému (manželu stěžovatelky)] v postavení poškozené, neboť jí trestným činem vedlejšího účastníka bylo ublíženo na jejím zdraví a způsobena nemajetková újma v podobě *bolestného* (§ 43 odst. 1 tr. řádu, § 2958 o. z.). Z titulu tohoto postavení stěžovatelka v trestním řízení řádně uplatnila svůj nárok na náhradu nemajetkové újmy (bolestného), tak jak jí to umožňuje § 43 odst. 3 tr. řádu. Okresní soud, který první rozhodoval o uplatněném nároku stěžovatelky, přitom zcela správně vyšel ze závěrů znaleckého posudku znalce MUDr. Petra Špirocha, Ph.D., který hodnotil jako všechny ostatní důkazy, a s jehož závěry se plně ztotožnil (srov. strany 4-5 jeho rozsudku). Lze jen doplnit, že vedlejší účastník ani jeho obhájce se k tomuto důkazu, který byl proveden v hlavním líčení, nijak nevyjádřili, jak se podává z protokolu o hlavním líčení ze dne 18. května 2017 (viz č. l. 389). Oproti tomu krajský soud, který se výrokem o náhradě bolestného zabýval z podnětu odvolání vedlejšího účastníka, dospěl k závěru, že přiznanou náhradu stěžovatelky je třeba snížit, a to z důvodu, že tato nezajistila svého zesnulého syna před případnými následky autonehody nehody, kdy určil její míru zavinění na jeho smrti jako třicetiprocentní.

29. Ústavní soud konstatuje, že tuto úvahu krajského soudu nelze označit jinak než jako nelogickou, neboť – jak správně uvedla stěžovatelka – slučuje dvě nesouvisející skutečnosti. Vedlejšímu účastníku totiž byla uložena povinnost zaplatit stěžovatelce náhradu nemajetkové újmy z titulu *bolestného* (§ 2958 o. z.), a to vzhledem k bolesti, kterou vytrpěla v souvislosti s těžkou újmou na zdraví, která jí byla způsobena při autonehodě, jakož i v souvislosti s následnými operacemi a léčbou, která trvala přinejmenším (dle znaleckého posudku) do 21. června 2016. Z napadeného rozsudku krajského soudu je však zjevné, že této skutečnosti si krajský soud vědom nebyl a měl (zřejmě) za to, že stěžovatelka se domáhala náhrady nemajetkové újmy – duševních útrap rodiče souvisejících s úmrtím dítěte – vyvažující utrpení takové osoby ve smyslu § 2959 o. z. O takový případ však v projednávané věci, jak je z odůvodnění rozsudku okresního soudu, jakož i z obsahu spisového materiálu, zřejmé, nešlo. Nelze zároveň opomenout, že k příčinám úmrtí nezletilého syna stěžovatelky nebylo v trestním řízení vedlejšího účastníka vedeno před okresním soudem žádné dokazování co do posouzení případného spoluzavinění jiné osoby. Ačkoliv krajský soud v tomto směru rovněž žádný důkaz neprovedl, učinil následně právní závěr o existenci zavinění stěžovatelky, včetně určení jeho výše. Takový postup krajského soudu (a to nejen z pozice práva ústavního) nelze akceptovat. Odůvodnění krajského soudu, na jehož základě snížil nárok

stěžovatelky na náhradu nemajetkové újmy, proto optikou ústavněprávního přezkumu provedeného Ústavním soudem neobstálo.

30. Pouze na okraj lze dodat, že z odůvodnění rozsudku krajského soudu není rovněž zřejmé, z jakého důvodu snížil náhradu nemajetkové újmy stěžovatelky více než o polovinu, když uvádí, že míru jejího zavinění na úmrtí jejího nezletilého syna (které však pro posouzení oprávněnosti a výše jejího nároku na náhradu bolestného není relevantní) posoudil jako třicetiprocentní. I z tohoto důvodu napadené rozhodnutí nelze považovat – co do odůvodnění – za řádné, resp. přezkoumatelné, když není zjevné, jaká úvaha krajský soud k takovému snížení vedla.

VIII. Závěr

31. Ústavní soud proto shrnuje, že krajský soud zasáhl do práva stěžovatelky na soudní ochranu a na spravedlivý proces, garantovaných článkem 36 odst. 1 Listiny a článkem 6 odst. 1 Úmluvy. Tento zásah přitom Ústavní soud spatřuje v tom, že krajský soud svůj závěr o potřebě přiměřeně snížit jí přiznané právo (a odpovídající povinnost vedlejšího účastníka) na náhradu nemajetkové újmy v podobě bolestného odůvodnil *zcela nepřiléhavě*, pokud měl za to, že při posouzení nároku stěžovatelky bylo třeba zohlednit i otázku jejího případného zavinění na úmrtí jejího nezletilého syna při dané autonehodě.

32. Dle Ústavního soudu je ochranu ústavnosti nutno spojovat s minimalizací zásahů do pravomoci jiných orgánů. Jinak řečeno, pokud je nálezem vytvořen procesní prostor pro ochranu práva uvnitř soustavy obecných soudů, pak pro ústavní posouzení rozhodnutí soudu platí *subsidiarita* hmotněprávního k procesněprávnímu přezkumu [srov. nálezy Ústavního soudu sp. zn. III. ÚS 205/97 ze dne 11. 12. 1997 (N 159/9 SbNU 375), sp. zn. I. ÚS 549/2000 ze dne 18. 4. 2001 (N 63/22 SbNU 65), či sp. zn. III. ÚS 1167/17 ze dne 31. 7. 2017]. Ústavní soud se z tohoto důvodu blíže nezabýval námitkou stěžovatelky týkající se zásahu do jejího práva na ochranu zdraví ve smyslu článku 31 Listiny.

33. Ústavní soud proto podle ustanovení § 82 odst. 2 písm. a) zákona o Ústavním soudu ústavní stížnosti vyhověl a podle § 82 odst. 3 písm. a) zákona o Ústavním soudu napadený rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 9. srpna 2017 č. j. 5 To 245/2017-414, zčásti zrušil. Učinil tak toliko v části, již byl zrušen rozsudek Okresního soudu ve Vyškově ze dne 18. května 2017 č. j. 2 T 17/2017-392, ve výroku o náhradě škody stran Mgr. J. K. a znovu bylo rozhodnuto, že obžalovanému MUDr. J. K. se ukládá podle § 228 odst. 1 tr. řádu zaplatit Mgr. J. K. na náhradu nemajetkové újmy 153 670,80 Kč a Mgr. J. K. se podle § 229 odst. 2 tr. řádu odkazuje se zbytkem svého nároku na náhradu nemajetkové újmy na řízení ve věcech občanskoprávních.

34. Věc stěžovatelky se tak vrací do stadia řízení, které bezprostředně přecházelo vydání zrušeného rozhodnutí, jímž je odvolací řízení. Při svém rozhodování bude krajský soud v souladu s článkem 89 odst. 2 Ústavy vázán důvody tohoto nálezu.

Poučení: Proti rozhodnutí Ústavního soudu se nelze odvolat.

V Brně dne 27. listopadu 2018

Jan Musil
předseda senátu Ústavního soudu